

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

ANY III - NÚM. 94
10 DE SETEMBRE, 1925
PREU de SUBSCRIPCIÓ:
UN TRIMESTRE 2'50

LA CORRESP.^a A
L'ADMINISTRACIÓ:
ANGELS, 22 I 24
BARCELONA

L'AMO DE CASA

PER C. M.

L'amo de casa, tot prenent xocolata i llegint "La Propiedad". — ¿Es vostè qui desitja llogar el terç pis de la meva casa?

L'aspirant a llogater.—Sí, senyor.

L'amo de casa.—Ah! ah! (*Cridant*). Muller, nois: veniu! El senyor és el qui vol llogar el terç pis. (*La família rodeja i examina el desconegut amb un sentiment de viva curiositat en la que hi ha barrejada un poc de compassió*). Bueno: ara que ja l'heu vist, aneu-vos-en, que tenim d'enraonar tots dos. Tanqueu la porta.

L'aspirant a llogater (espantat).—No voldria pas causar-li molestia... Si està ocupat tornaré en altra ocasió.

L'amo de casa.—No, senyor, no: val més eixir-ne d'un cop (*mirant-lo*). La fatxa no és mala; els ulls són bonics i té la veu molt agradable...

L'aspirant a llogater (sufocat i violent).—La minyona que m'ha ensenyat el pis m'ha dit que vostè en volia 22 duros cada mes...

L'amo de casa.—Esperi's, home, esperi's! No vagi tan de pressa. Encara no hi som, en això. Quants anys té, vostè? Com se diu?

L'aspirant a llogater.—Em dic Narcís Campmany.

L'amo de casa.—D. Narcís de Campmany?

L'aspirant a llogater.—Sense el de.

L'amo de casa.—Es llàstima. Si es queda amb el pis serà menester que se'l posi. En el segon pis ja hi tinc un baró, i això dóna llustre a la casa. Continui, senyor de Campmany.

L'aspirant a llogater.—Tinc trenta anys i sóc solter.

L'amo de casa.—Bueno, ja m'agrada això. Un solter, sobretot si no és calavera, és molt millor que un casat, perquè les criatures gasten molt les rajoles i embruten el paper de les parets. I ¿de què fa, vostè?

L'aspirant a llogater.—Sóc advocat, però no exerceixo; visc de renda.

L'amo de casa.—Perfectament. Es l'ofici millor per la tranquil·litat de l'escaleta.

L'aspirant a llogater.—Tinc algun diner que jo mateix me'l negoció.

L'amo de casa.—Mal fet; ja li faré conèixer un cunyat meu que és correedor i ell li emprarà molt bé.

L'aspirant a llogater.—Però, home, si li dic que jo mateix...

L'amo de casa.—Fugi, home, fugi! Estic segur que li confiarà els seus interessos; ademés que li tinc promès donar-li tota la feina que pugui dels meus llogaters. Com anem, de salut?

L'aspirant a llogater.—Molt bé, gràcies. Sento un poc de calor.

L'amo de casa.—No m'entén, vostè: m'informo de si gesta bona salut. ¿Quin temperament té?

L'aspirant a llogater.—Limfàtic, me sembla... Sí, limfàtic.

L'amo de casa.—Veiam, tregui's la levita.

L'aspirant a llogater.—Què diu, ara?

L'amo de casa.—Sí, home: faci el que li dic. Això és de molta importància per mi... Què caramba! No vull tenir gent malaltissa a casa meua. No hi ha res que desacrediti una finca com el veure-hi sovint el cotxe de morts a baix a la porta... Vull gent ben conformada, que tingui el pit ben alt... Vaja, tregui's la levita.

L'aspirant a llogater (indecis).—Home...

L'amo de casa.—Això mateix!... Ara l'altra mànega. Malo... Em pen-

sava que era més robust. Deu pesar molt poc, vostè!

L'aspirant a llogater.—No l'hi puc dir.

L'amo de casa.—Té el coll molt curt.

L'aspirant a llogater.—Em sembla que no.

L'amo de casa.—Li dic que sí. I aquestes venes... Mala senyal... Cuidado amb la feridura!

L'aspirant a llogater.—Què diu home!

L'amo de casa.—Serà precis que es comprometi formalment a refrescar-se les sangs a cada canvi d'estació. Jo m'encarrego d'indicar-li el refrescant que més li convindrà.

L'aspirant a llogater.—Puc posar-me la levita?

L'amo de casa.—Esperi's, home: vostè no fa prou exercici.

L'aspirant a llogater.—Sí, senyor: després d'esmorzar vaig tots els dies a la punta del moll.

L'amo de casa.—No n'hi ha pas prou: d'avui endavant viatjarà tres mesos cada any. Això dóna importància a la casa i fa reposar les escales. Per la tardor, tots els de la casa viatgem.

L'aspirant a llogater.—Com que, quedem en què són vint-i-dós duros cada mes?...

L'amo de casa.—Ca, ca! No hi som, encara, en això, senyor de Campmany.

L'aspirant a llogater.—Em sembla...

L'amo de casa.—Què li sembla! Em fa riure, vostè. Que es pensa que es lloga un pis com aquell que compra uns pantalons? Vaja, que aquests llogaters que avui corren ens tracten amb una franquesa... ¿Per què no em demana tot seguit les claus del pis? Ja vol tractar del preu i ni menys sap les condicions del paper d'arrendament.

L'aspirant a llogater.—Des d'ara m'hi avinc perquè suposo que seran enraonades.

L'amo de casa (traient-se un paper de la butxaca).—Escolti:

Article primer.—El llogater i la seva família es llevaran i es ficaran al llit a les mateixes hores que l'amo de la casa, perquè, com que viuen sobre d'ell, no li facin sofrir la molestia del soroll.

Article segon.—El llogater tindrà obligació de sortir al balcó dues vegades al dia fregant-se les mans amb aire de satisfacció, per donar enveja als que passen pel carrer i augmentar d'aqueixa manera la importància de la finca.

Article tercer.—Si no sap de jugar a les dames n'aprendrà per baixar-hi a jugar amb l'amo en les vetlles que aquest tingui per convenient.

Article quart.—El preu del lloguer és de 22 duros cada mes, pagats per anyades avançades; i, en cas que a l'amo li apugin la contribució, deurà pagar el llogater una pesseta de més per cada ral que li augmentin.

L'aspirant a llogater.—No hi ha res més?

L'amo de casa.—Encara queden alguns articlets de menys importància que ja li faré conèixer en son temps i lloc.

L'aspirant a llogater.—No em sembla pas exagerat tot això; crec que ens entendrem.

L'amo de casa.—Es poeta, vostè?

L'aspirant a llogater.—Sí, senyor; molt sovint m'entretinc a fer versos, i

bastants del que he fet s'han publicat.

L'amo de casa (content).—I ¿mantenedor dels Jocs Florals?

L'aspirant a llogater.—No, senyor.

L'amo de casa.—Quina llàstima! Serà precis que faci el possible per ésser-ne. La meua senyora es mor de ganes d'ocupar el lloc de Clemència Isaura.

L'aspirant a llogater.—Puc fer tots els possibles per lograr-ho.

L'amo de casa.—Això és. Divina ment!

L'aspirant a llogater.—Con que... ¿quedem en què són 22 duros cada mes?

L'amo de casa.—Ah! dispensi; encara falta una pregunta.

L'aspirant a llogater.—Quina?

L'amo de casa.—S'ha oblidat de dir-me per quins motius deixa el pis que ara té.

L'aspirant a llogater.—Oh! per una friolera: vaig tenir una petita qüestió amb l'amo de la casa i el vaig tirar per l'ull de l'escaleta.

Els sants del cel

De la terra cap al cel hi anaren tots per un mateix corriol estret i fins rebats en una mateixa mesura. Allà dalt no es giren tan fàcilment.

En el beat eixam que volta la glòria del Senyor es conta que no hi ha cap mena d'enueig que torbi el vol daurat de la república feliç i el goig etern del viure clar hi és esmerçat a mans vessades, amb tota justícia.

Però els Sants són els advocats dels homes i dels pobles. Ells volen viure de bell nou entre la gent i tornen a nosaltres reclamats pel dringar joliu d'un primer plor, en les fons baptismals, o per un poble fidel que els pren per patró contra les males anyades. I encara n'hi ha que se n'entren per fàbriques, fires i mercats i àdhuc en gremis de xofers com Sant Cristòfol.

Cal reconèixer, però, que nosaltres no som prou agrats, ni servem un esperit de justícia com cal per a fer-los ben veure de llurs mereixements dintre la cort celestial.

De Sants n'hi ha per a tots els gustos i maneres. Amb tot, un bell estol honorable resta oblidat de la gent en el difícil allotjament del Martirologi Romà. Ni un sol pagès, dels qui no gosaven triar, ni un botiguer dels de mal gust, ni cap noia de les que van naixer per vestir Sants, sense saber quin, ningú, ningú no es recorda d'ells.

Diríeu que en tornar a la terra se'ls rep amb la mateixa injustícia que patiren per guanyar el Cel.

Tanmateix, si no fossin prou Sants, l'un a l'altre s'esguardarien un xic amb gelosia i la competència per escampar llur nom, seria tan gran com pugui ésser-ho entre els botiguers d'un mateix carrer, per guanyar un nou parroquià.

Com és natural, doncs, resignadament cadascú es col·loca allí on pot. Ves qui li ho havia de dir al bon menestral de Sant Josep, aquell fusteret senzill que mai no va ésser gosat de dir: aquesta boca és meua, que amb el temps esdevindria el més suculent dels Sants, menjant-se les ametlles dels pagesos a cada primavera que floreix, i que havia d'ésser festejat pels llei-

ners burgesos de la dolça Barcelona amb grogues plates de crema.

Ell prou era cregut que foren els ignorats obrers de mans rasposes sos companys de diàleg, i té, ara se les ha d'haver amb els burgesos que porten "fluroncos" al clatell i no saben jugar amb encenalls!

N'hi ha d'altres que, si en vida repartiren esplèndidament llurs hisendes i encara els propis vestits, foren sortosos en guardar-se per a després de morts la tutela exclusiva d'una curosa i agraciada distribució de guariments per a tota mena de mals.

Aquests no s'obliden fàcilment. Sovint són invocats amb semblants exclamacions:

—Sant Antoni, que el ruc cau!

—Sant Sebastià, guardeu-nos de pestilència!

—San Ramon Nonat, que la dona està malalta!

El poble serva en la memòria una llista interminable de malalties i casos perduts, per tal de pidolar-ne, quan calgui, el bon remei al Sant Patró.

En demanar no han romàs curts els estira-cordetes de la gràcia remeiera. Per a tot saben uns goigs esperançats, una oració respectuosa i exigent a la vegada, o el romiatge d'una ermita que no falla.

El diví Sant Francesc amanyagava un llop i li deia *germà*.

Jo encara no he sentit mai que els pagesos apellesin *germà meu* el porquet cobejat, o la mula feina o l'ase casolà... Oh, això mai! Però els tenen com si fossin de família.

Mireu: a un animal sigui el que vulgui, d'aquests que valen la pena, si l'hi han cercat per ell tot sol, tants advocats com nafres pugui sofrir. En saben un per estalviar-se les caigudes, un altre contra les febres malignes, més de quatre contra el fel sobreixit, contra l'ofec i el dolor...

Ah! si els Sants no fossin tan mansuets i pacients, o volguessin passar factura per tals comandes, volem dir que, un dia, enutjat, no els diria Sant Antoni, en nom de tots els seus: però, criatures de Nostre Senyor: si heu entès l'A per la B! No sabeu qui és aquest porquet que jo guaireixo?

—Escorcolleu, escorcolleu a dintre vostre!
RAMON GAYA MASSOT

PENSAMENTS

L'odi és el microscopi dels defectes; l'amor el de les bones qualitats.

El que presumeix molt, sempre para a saber poc.

D'una costella d'Adam Déu formà la Dona, per deixar als homes aquest os per rosegat...

De totes les passions, l'enveja és la que exigeix serveis més penosos i la que dóna sous més amargs.

Feliç és qui no ho sembla als altres, sinó a si mateix.

La fortuna ens corregeix molts defectes que la raó no sabria corregir.

Un home de talent es trobaria tot sovint embarrassat sense la companyia dels necis.

Algunes vegades amb una maldat se n'amaga una altra.

La glòria dels homes s'ha de mesurar sempre amb els medis de què s'han servit per adquirir-la.

Tots els tresors de la terra no valen la felicitat d'ésser estimat.

L'eterna qüestió

En vigílies de reobrir-se els teatres, davant les pròximes temporades de tardor i d'hivern, i quan tant hom parla de la crisi de teatre, creiem oportú de retreure això que ja 25 anys enrera en deia el gran Albert Llanas. Vegeu:

PER QUE A ESPANYA N'HI HA TANTA SEQUIA D'AUTORS DRAMÀTICS

Al meu entendre n'hi ha tan pocs, perquè els nostres empresaris de teatres, en general, no fan absolutament res del que haurien de fer per a tenir obres. Això no els preocupa ni poc ni molt: altra feina tenen, quan preparen les temporades teatrals, amb els contractes d'En López i d'En Sánchez, i d'En García i d'En González, que sense obres, no han de donar ni una pesseta.

Jo ja ho vaig dir a Madrid fa tres o quatre dotzenes d'anys, allò que "obras son amores y no buenos actores", i això és tan veritat que molts dels actors també hi estan conformes. Don Paco Arderius ho tenia sempre a la boca, i don Emili Mario ho repetia molt sovint.

A propòsit d'autors dramàtics!

Deu fer cosa de quatre o cinc anys, trobant-me jo a Madrid, vaig tenir el gust d'esmorzar amb una de les nostres actrius "eminentes", casada amb un "aplaudido" autor dramàtic, i veus aquí que quan ja érem a les postres es va presentar el primer actor i empresari don M. C.

I veus aquí que, com és natural, vàrem parlar del negoci teatral, i com és natural, ells varen deplorar-la quasi amb llàgrimes, la gran sequia que hi ha a Espanya d'autors dramàtics. Jo que sí, que no podent-me aguantar, no vaig tenir més remei que prendre la paraula:

—Justo castigo a la falta absoluta de instinto de conservació de los empresarios.

—Què diu ara, senyor Llanas?—em varen contestar tots tres al uníson, però en castellà.

—Sí, senyors, sí, que en coneixen algun, vostès, d'empresari, que pensi amb l'anticipació deguda amb les obres que ha d'estrenar? que faci saber amb l'anticipació deguda a quin lloc i a quines hores seran rebuts i seran escoltats els autors dramàtics que presentin obres?

Jo sempre ho he dit, que aquí a Espanya potser n'hi ha un centenar de persones il·lustrades que, de segur, que escriurien pel teatre, si després d'escriure les obres, no haguessin de fer tots aquells papers i perdre totes aquelles hores i tots aquells dies i de vegades tots aquells anys, per aconseguir que l'obra s'arribi a representar. Veient que ells callaven (perquè jo tenia raó) vàreg seguir dient:

—Sí, senyor, sí, per a poder escriure comèdies o drames que estiguin bé, és condició indispensable que l'autor sigui home ben nascut i ben educat; és a dir, home dels que tenen vergonya, no és això?

—Sí, senyor, sí, senyor, sí, senyor. —Quedem en què per a poder escriure obres pel teatre, és indispensable que l'autor tingui vergonya!

—Sí, senyor, sí, senyor, sí, senyor. —I com que després resulta que si l'autor té vergonya, s'ha de donar vergonya de fer totes aquelles coses que han de fer els autors desconeguts, per aconseguir l'audiència, perquè els assenyalin dia per llegir l'obra, una altra audiència per saber si accepten o no l'obra, i si de cas l'accepten per saber quan la representaran, com la vestiran, i amb quines condicions els de la claca l'aplaudiran.

D'això de la claca, sí que ho vull dir el que jo n'he vist, i he tocat.

Quan jo vaig estrenar "Lo marqués de Santa Lúcia" compto que en aquell teatre, ni menys n'hi havia, de claca, perquè si n'hi hagués hagut, a bon segur que ja m'hauria vingut a trobar el Jefe: a rebre ordres, per a rebre després propines.

Jo, que crec que els autors no han de sortir a les taules fins als finals de les obres, encara que als finals del primer i segon acte amb insistència la gent, que paga, cridi l'autor, no anava a l'escenari a preparar-me per a sortir, fins a l'arribar a l'última escena de l'obra; i em recordo que un dia, que es veu que el teatre estava ple de gent d'aquella que encara que l'obra els hagi agradat no aplaudeixen, no es va sentir ni un crit de l'autor! I naturalment, no vaig sortir, i naturalment, fins em vaig tornar roig davant de la gent que hi havia entre bastidors.

Si hagués tingut claca, llavors sí, que els individus m'haurien cridat i n'haurien fet seguir dels que no eren de la claca.

Des d'aquell dia, ja no anava a l'escenari, sinó que m'estava mig amagat a prop de la porta, per sortir només quan espontàniament em cridaven.

Això d'organitzar claca em repugnava, com encara em repugna avui en dia.

Al cap d'uns quants anys, quan a Novetats em varen representar "No es tan fiero..." el mateix dia de l'estrena, en sortir de l'últim assaig, em va emprendre un senyor, una mica malcarat i em va dir en sec:

—Quines escenes s'han d'aplaudir aquest vespre, senyor Llanas?

I jo en sec i més malcarat que ell, li vaig contestar:

—Això ja ho dirà el públic!

I el vaig deixar plantat.

I aquest senyor, que devia ésser el "Jefe" de la claca en aquella temporada, no em va poder fer cap mal el dia de l'estrena, però en totes les altres representacions, sí, senyor; sempre que el públic aplaudia, ell i els seus fregien peix; i no arribaven a xiular, però eixelaven els aplaudiments. Lladres!

I quan vaig estrenar la tercera obra i sempre més, no m'he oblidat mai de la claca, però sempre dient al "Jefe" que pobres d'ells que aplaudeixin, que esperin que ho faci el públic, i que llavors s'hi deixin anar, que estireganyin els aplaudiments tant com puguin.

I quan vénen a rebre ordres, sempre dic al "Jefe" que al final de l'acte primer i segon, facin sortir una vegada els actors, si poden i que en acabar-se l'obra, (també si poden, sense protestes del públic) els facin sortir tres vegades i a mi una.

I surto, i amb molt gust, perquè sortint, els amics aplaudeixen, i el públic se'n va més content perquè són molts i molts els que no tenen criteri propi, i graduen la bondat de les obres pel nombre i la intensitat dels picaments de mans i d'aquells crits demanant l'autor.

Tornem a Madrid, a casa de l'empresari i aplaudit autor casat amb l'eminent actriu.

Veient que callaven, els vaig anar acorralant dient-los:

—Quedem en què per a escriure obres pel teatre és indispensable tenir vergonya i en què per a aconseguir que es representin és indispensable no tenir vergonya.

I com que això de tenir vergonya i no tenir-ne no pot ésser de cap de les maneres, resulta que de cap de les maneres pot ésser que en surtin de nous, d'autors dramàtics.

I veus aquí que ells es varen quedar sense paraula!
I sense autors!

Del balconet estant

Cal recordar-ho. Tres veïns del poble de Gavà feren dijous passat una juguesca: transportar amb llurs soles forces de Gavà al mercat del Born de Barcelona (21 quilòmetres) un carro carregat amb vint caixes de préssecs, pesant 15 quintars, (60 roves), en menys de cinc hores.

Un animal hi està quatre hores i mitja.

Arribada l'hora de posar-se a la feina, aquells tres individus es veu que no s'hi atreviren, que ho deixaren córrer; però com que s'havien fet moltes juguesques, uns altres tres individus es prestaren a realitzar la façcía. S'enganxaren al carro, i en tres hores i un quart feren el trajecte de Gavà al Born.

La nostra Catalunya, petita, petita, dona per tot; àdhuc gestes per als anals de l'humor internacional.

N'és la vida d'Agramunt una gran vila. Una vila porxada i senyorívola. Els dies de pluja, podeu anar igualment per tot, sota els porxos seculars, sense por a mullar-vos ni enfangar-vos. Els dies de sol cremaor, els porxos us donen ombres benignes... A Agramunt per bons torrons, i per bona xocolata a Agramunt, i a Agramunt per bon humor. Mireu què ens en diuen:

—Un d'aquests dies, a l'església de Jesús de Gràcia (Barcelona), contra-gueren matrimonial enllaç els fills d'aquesta vila, Na Francisca Porta, damisella de 57 anys, amb l'imberbe jove de 78 anys, N'Antoni Farré. Els nuvis sortiren de la ciutat contal amb el tren de les 16'15 del mateix dia per a traslladar-se al domicili del nuvi a aquesta vila. A l'estació de Tàrraga prengué comiat la feliç parella, i als afores del nostre poble, una gentada immensa esperava desitjosa de celebrar el singular esdeveniment. Tan bon punt es veié l'automòbil entrar a la vila, una orquestra que estava preparada arrencà de pasdoble, avançant vers l'estatge de la parella, obligant el xòfer a portar el vehicle amb lentitud. Baixats que foren, una gran ovació ofegà les notes de l'orquestra i la parella es posà a casa, essent victorejats per cent boques alhora. L'orquestra, després, tocà uns quants balls, llinrant-se així els nuvis de la gran esquelotada que anava covant-se.

Diumenge, el nuvi volgué fer extensiu l'obsequi al públic en general i en vendre la mercaderia, a la venda de la qual es dedica, sols els dies festius, donava a tothom doble racció de la demanada. El nuvi, que és conegut pel renom de Calamando, es dedica a la venda de cacauets i li diuen també "Cacauero".

Cal assenyalat, a petició de l'interessat que el dia que van anar-li les "primeres" li caigué la darrera dent. El que no ens ha dit l'Antoni Farré és si li havia sortit el queixal del seny; els fets ens fan creure que no.

Ah! el que deïem de l'imberbe" és ben veritat, car el Calamando no porta pèl a la cara amb tot i els seus 78 anys.

Fa fer moltes coses la por; això ja és ben sabut, però que justament faci valents, és una cosa que ens ha ben vingut de nou.

Tot i així, el fet s'acaba de comprovar a París, amb una anècdota que no deixa lloc a dubte.

El cotxer Joan Muller, de 44 anys, domiciliat al carrer de Fondary, tenia conquistada entre els qui el coneixien, fama d'home poruc, junt amb la de bon home, coneixedor del seu ofici, complidor i servidor, i poc amic de raons. Un tros de pa, en una paraula.

Això feia que tothom l'estimés, a malgrat de la qual cosa, en Muller estava molt lluny d'ésser feliç: la maleïda por a perills imaginaris i a persecucions més imaginàries encara, el feien viure en contínua intranquil·litat.

L'altre dia en Muller s'esqueia a passar pel passatge Journes amb el

seu cotxe que anava buit, quan tot d'una va abocar impensadament el cavall sobre un ambulat que passava per allí, tirant-li per terra tota la mercaderia que l'home portava.

El marxant, anomenat Lleó Bourray, en veure aquella estesa, va encarrar-se amb el cotxer, omplint-lo d'insults.

El pobre Muller, esverat, no sabia ni què contestar, go que feia encendre més les sangs d'En Bourray, que, passant de les paraules als fets, va fer acció de pegar al cotxer, aixecant un garrot enlaire.

El poruc ja va creure arribada la fi del món, i completament cegat, sense consciència d'on era, ni d'on parava, ni del que feia, va treure's un revòlver que la por li feia dur sempre a la butxaca, i va engegar-lo contra l'ambulante, que va caure ferit a terra, i fou conduït a una farmàcia per uns transeïnts, mentre altres agafaven el cotxer, més mort de por que mai, conduint-lo davant del comissari de policia.

Es un cas que fa pensar. Sobretot quan un veu que hi ha tants "macos" que passen per valents i tants valents que amenacen i no peguen.

Gràcies a la gran influència que té als Estats Units la Societat protectora dels Animals, allí qualsevol bèstia, encara que sigui un mico, és considerada com "tabohí".

Això, és el que acaben d'ensenyar a un italià, que es guanyava honoradament la vida fent ballar un "simi" molt eixerit pels carrers de Long-Island-City.

Fins ara l'italià no havia tingut cap queixa del seu company, amb el qual vivia amb la major harmonia, com es pot calcular pel fet d'acompanyar-lo en els seus balls, per medi d'un orgue que des d'allò de "la donna è mòbile" per amunt tocava tot el que li demanessin.

L'italià Antoni Rosiani s'estimava molt al seu mico "Jocko" però com que és una gran veritat allò de "qui et vol bé et farà plorar" l'altre dia amb la lloable i caritativa intenció de corregir-lo de cert pospassament que no deia en un mico que s'estimés una mica, va clavar-li una fuetada que el va fer petar de dents una bona estona.

Tot i les excel·lents intencions de l'italià, la Protectora dels Animals l'ha denunciat al tribunal de policia, el qual, sense reconèixer cap circumstància atenuant en el delictu, ha condemnat al culpable a una multa de deu dòlars, que, a ben segur, corran més al pobre Rosiani que la fuetada al mico.

El processat prou va tractar de defensar-se, explicant al tribunal que en "Jocko" havia esgarrapat una noia i que ell, galant, com a bon italià, li havia volgut fer pagar la falta. Res no hi ha valgut; si en comptes de pegar al mico hagués fuetejat la noia per acostar-s'hi massa, potser hauria estat una altra cosa. No en va els tribunals d'Amèrica, són... americans.

llibres & lletres

—A "La Veu de Catalunya", Mossèn Llorenç Riber ha publicat uns remarcables articles sobre "la catalanitat de Sant Josep de Calasanc".

—Dins la col·lecció de "La Novel·la d'Ara" han aparegut, les dues darreres setmanes, "La planeta d'En Gerardó" d'En Puig Pujades i "L'ànima trista" de Cristófor de Domèneh.

—A Jordana ha enllestit la traducció d'una novel·la de Marc Twain.

—La Fundació Bernat Metge ha publicat un altre volum d'autor grec "Diàlegs de Plató", traducció de Joan Crexells.

—Es posada a subscripció l'obra pòstuma de Joan Salvat-Papaseit "Ossa Menor".

15 céntimos el número
SEMANARIO ILUSTRADO
Año I. Barcelona 11 Junio de 1892. Núm. 2.
ADMINISTRACIÓN.— ESPAÑA Y COMPA. EDITORES.— CORTES, 21 Y 23

JOSE MARIA DE PEREDA

Tamany: 34 x 24 1/4 — Any 1892 — Impremta de la casa Espasa i C.

LA CIVILIZACION.
REVISTA QUINCENAL.
FILOSOFICA, POLITICA Y LINGÜISTICA

Barcelona.

TOMO I.

N.º 2.

BARCELONA

Imprenta de Brusí

1893

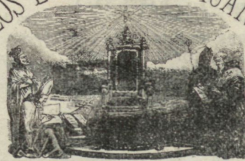
Tamany: 24 x 15 1/2 — Any 1841 — Impremta de Brusí

Año I. Núm. 5.

1 MARZO 1875.

LOS ECOS DEL VATICANO

UBI PETRUS, IBI ECCLESIA.

REVISTA QUINCENAL

DEDICADA

Á SU SANTIDAD EL PAPA PIO IX

y de sus sucesores

EL VOTO DE CONSAGRACION A LA SANTA SEDE.

Con aprobación de la autoridad eclesiástica.

BARCELONA:

Tipografía Católica, calle del Pino, n.º 5, bajos. 1875.

Tamany: 20 1/4 x 13 1/4 — Any 1875 — Tipografía Católica del carrer del Pi, 5

DIARIS, PERIÓDICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC., APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

La Velada.—Tamany 34 x 24 1/2. Fundat i aparegut a Barcelona per primera vegada el dia 5 de juny de 1892. Periòdic setmanari, il·lustrat, amb bells fotografats i dibuixos, acurada presentació tipogràfica i en bon paper. Revista de to familiar, amb literatura i curiositats, redactada en castellà. Tenia bons col·laboradors, com per exemple Josep Maria de Pereda, Teodor

Baró (que trobem al número que tenim a la vista). Preu d'un número solt, 15 céntims (molt bon preu); no consten les tarifes de subscripció. Edició i impremta de la Casa Espasa i Cia.

La Civilización.—Tamany 24 x 15 1/2. Fundat a Barcelona l'any 1841. Periòdic bisetmanal de 48 pàgines i

cobertes, d'estudis filosòfics, polítics, morals i religiosos, escrit en castellà i tirat amb pulcritud. Era la cèlebre revista que a aquelles hores dirigia i redactava en gran part el gran Balmes. Preu: subscripció, 8 rals al mes; número solt 5 rals. Impremta de Brusí.

Los Ecos del Vaticano.—Tamany de 20 1/2 x 13 1/2. Fundat i aparegut

per primera vegada a Barcelona el dia 1 de gener de l'any 1875. Periòdic quincenal de 16 pàgines, escrit en castellà, de caràcter religiós i apologetic. Preu de subscripció. Un any, 12 rals a Espanya, 20 rals a Cuba i Puerto Rico, 24 rals a Filipines, 30 rals a l'estranger. Tipografia Católica del carrer del Pi, 5.

Erudició i Cultura

Conferències fetes

"LA REDEMPCIO DE L'INDI SALVATGE al Chaco argentí (Sud-Amèrica) per Missioners Franciscans", pel reverend P. Antoni Pou, a Ripoll, dia 27 d'agost.

"LA PRESENTACIO OBRERA A la Societat de les Nacions", a Tortosa, per En Marcellí Domingo, al Centre Obrer de Corporacions, dia 29 d'agost.

CONFERENCIA MISSIONAL, A Igualada, al saló-teatre del Centre Catòlic, organitzada per la Congregació Mariana, dia 30.

"EL SOCIALISME BELGA", AL Cinema Triomf, a càrrec de N'Andreu Saborit, dia 1.

CONFERENCIA ESPERANTISTA, a càrrec d'En Delfí Dalmau, a la sala d'actes de l'Ateneu Barceloní, dia 3.

EXPOSICIONS

DE PAISATGES, A OLOT, AL SALÓ de l'Orfeo Popular Olotí, de l'artista olotí Mossèn Gelabert. Oberta fins el dia 15.

EXPOSICIO MISSIONERA, ORGANITZADA per la Congregació Mariana i l'Associació de Filles de Santa Teresa de Jesús, a Igualada.

LA CONFESSIO D'UNA PRINCESA

No hi ha ningú que desconeixi aquests qüestionaris més o menys indiscrets que solen aparèixer als periòdics o àlbums d'autògraf sota el títol genèric de "Confessions" i que estan destinats a descobrir l'ànima d'aquelles persones amb les quals no pot hom parlar directament. Aquesta tafaneria, no és sempre tan

innocent com això, puix que s'ha donat el cas de fer-se amb segons fins, és coneguda en tots els països i els mateixos reis, no es donen de menys de contestar a les preguntes que sobre detalls de la seva vida íntima se'ls dirigeixin en aquesta forma.

En ocasió de l'entronitzament del príncep de Galles, de l'avui rei d'Anglaterra, una revista anglesa de les millors formades, publicà les declaracions de l'esposa de l'actual sobirà d'Anglaterra, signades en 1864, quan no era més que la princesa Alexandra.

Aquestes declaracions són les que a seguit publiquem ras i curt, sense més comentar-les, perquè elles mateixes descobreixen que l'actual sobirana d'Anglaterra, si no ha canviat de manera de pensar de llavors fins ara, és allò que es diu una senyora discreta i entenimentada.

Veus aquí el qüestionari: Quins són el rei i la reina que preferiu? — Ricard "Cor de Lleó" i la meva mare (la reina de Dinamarca). Quin és el vostre autor preferit? — Charles Dickens.

Quins són els herois, poetes i artistes més volguts? — Wellington, Byron i Reynalds.

I el nom que més us agrada? — Maria.

I la virtut que més us encisa? — La caritat.

I el color que preferiu més? — El blau.

I el plat que mengeu més de gust? — Les tartades franceses.

I la vostra ocupació favorita? — Llegir en veu alta.

I el que més us diverteix? — Menjar el meu tronc de "ponies".

A on us estimeu més viure? — A casa.

Quina és la vostra divisa? — Déu i el meu dret.

Quin és l'objecte de la vostra principal aversió? — No en tinc per a ningú.

ÇO QUE PASSA PEL MÓN

(setembre de 1925)

Dia 2.—S'inaugura a Ginebra la XXXV Assemblea de la Societat de les Nacions.

—S'obre a París el Congrés de la Pau.

—El Congrés internacional de la maçoneria de Basilea proclama per a la pau d'Europa la necessitat de l'antamentament de França i Alemanya.

Dia 3.—Es té notícia d'una forta escamesa dels rifenys, a la zona espanyola.

—El dirigible Shenandoah és fet malbé per un huracà. Una vintena de morts.

—S'inaugura a París el Congrés de la Societat protectora d'Animals.

Dia 4.—S'assenyalen noves pressions i atacs dels rifenys.

—A Oran el diputat comunista Derriot i uns companys són hostilitzats per la multitud, diu un telegrama.

—A Berna s'inaugura el Congrés Internacional Cristià.

—Surt de Londres cap a Rússia la delegació del partit treballista anglès per estudiar-hi la situació comercial.

—Fa un parell de setmanes que hom parla de la mort d'una tal Lolita Bernabeu, esdevinguda en circumstàncies misterioses al carrer d'Escudillers. Corren molts *sotto-voce*. Un diari de Madrid en protesta, i diu que tot això és política.

—Dimiteix l'alcalde de Lleida: el governador li havia imposat una multa.

Dia 5.—Segueix preocupant l'afer del Marroc. El govern de Madrid segueix donant notes tranquil·litzadores.

Dia 6.—S'inaugura a Viena la Fira Internacional de Mostres.

—El rei don Alfons XIII, arriba a Madrid. La situació, però, és optimista.

VOLVES

El diari actualment no és una cosa apetitosa. Tot resulta, ben certament, prou avorrit: la calor, les coses que passen... però el diari és el prototipus de l'avorriment actual. So-

lament algunes notícies més o menys pintoresques, quatre notes oficioses i quatre esqueles i anuncis. En certs diaris és això l'únic que trobareu... i gràcies.

A Madrid hom ha descobert una fàbrica de safra artificial, postic. El safra raí!

Per allà l'Amèrica del Nord fan molt de rebombori amb la catàstrofe del "Shenandoah".

Amb aquest motiu s'ha tornat a formular la discussió de si els aparells de volar han d'ésser més o menys pesats que l'aire.

Poden consultar-ho a algun polític vell que en matèria d'engegar les coses a volar, hi tenen la mà trencada.

Els camions són obligats a portar un mirall, (com qualsevol senyoreta). L'altre dia un guàrdia urbà va preguntar a un xofer per què el camió que guiava no en duia.

El xofer, amb una tranquil·litat més característica de carreter que de xofer, me li diu tot i ensenyant-li'n un de butxacà.

—Si és servit.

A Madrid han prohibit que hom es banyi al Manzanares. Aquesta ordre prediem que serà acatada sense rondinar. Especialment ara que ve l'hivern.

Obriu el diari i per ci per lla trobareu solts que us parlen del tren del carrer de Balmes. Que si això, que si allò. El cert és que tot això no deixa de constituir una mena de propaganda. El de menys—per segons qui—és el pas subterrani.

MI SCA

La cèlebre violinista Mischa Elma ha comprat a París un violí famós per la quantitat d'un milió de francs al comptat, i Hemeroteca General

Ens sembla que la senyora Mischa, aquesta vegada, el que ha tocat és el violon.

G. A. LL.

IMP. ALTÉS

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

CARRER DE FERNANDO
24 i 26. Sastre, Mod. i Camiseria.—BAS i TARRIDA
33. Ganiveteria.—AMERICAN MACHINE.
34. Institut Musical.—Acadèmia Ardevol.

CARRER CORTS CATALANES
451. Inst. elèct., aigua i gas.—RAFEL SALA.
614. Pelleteria.—"LE RENARD".

CARRER CLARIS
102. Blau Catalunya.—J. LOPEZ LLAUDER.

CARRER DE TALLERS
72. Ceràmica i rajoles.—CASIMIR VICENS.

CARRER MUNTANER
65. Ribas i Ferrer. B. Regina *Novelles escolides*

CARRER COMTE ASALTO
15. Mobles a plaços i comptat.—Joser Macià.

CARRER BOTERS
4. F. MONFALCÓN. Tapissos pintats i oleografies.

CARRER DEL CALL
1. C. FONT. Mantons Manila i Mantellines.
9. Llaneria i Sederia.—CASA PUIG.
28. pral. J. COSTA.—Antiguitats d'art.

CARRER DEL PI
13, 2°. SASTRE.—L. MIR.

CARRER DE SANT PAU
3. Camiseria del *Licco*.—JOAN VALLVE.

CARRER BALMES
126. RADIO-ELECTRIC Manufacturers.

RAMBLA DE CATALUNYA
15. Pelleteria "La Siberia".—J. TICÓ.
20. Perruqueria.—J. MAYMÓ.
94. LA ARTÍSTICA.—Brodats i Confeccions.
124. Instal. bones i barates.—Barnadas i Espinet.

CARRER DE LA BOQUERIA
36 i 38. Camiseria.—RODRIGUEZ & FERRER.

CARRER CORRIBIA
2 i r. Lligues i Tirants CATALONIA.

CARRER VILA-VILÀ
66. Palla i Alfals JOSEP CATALA.

CARRER PORTAFERRISSA
22. Ganiveteria i perfumeria.—VDA. DUCHEIN
25. Camiseria A. DE B. CORNELLA.

CARRER ARIBAU
29 i 31. Perruqueria ENRIC SORIGUE

CARRER FONTANELLA
18. Art. Fotogràfics i Radio.—PÉREZ i SÁBAT.

CARRER JOVELLANOS
4. Art. Fot. i treballs de Laboratori.—E. Picazo

RONDA SANT ANTONI
60. OLLA EXPRESS.—Detalls a Import Acar.

CARRER SALMERÓN
140. Articles fot. i radio.—V. CALDES ARÓS.
193. Lâmp. Elect. i radio.—RAMON RABASA.

DIAGONAL
460. "Radio Iris".—J. B. MODOLELL.

Establiments
MARAGALL
Passeig de Gràcia, 95
BARCELONA

RAMON SUNYER
JOIER

Corts Catalanes, n.º 643
Telèfon 813-S. P.—BARCELONA

FREIXENET

SANT SADURNI DE NOYA

ÉS EL MILLOR XAMPANY

APARELLS I ACCESSORIS
PER A LA

RADIO TELEFONIA

DE LES MILLORS MARQUES

Venda al major i detall

Carrer Canuda, 45 i 47

BARCELONA

DIPÒSIT DE MATERIAL ELÈCTRIC

JOSEP CLAVELL

Solingen-Paris-Barcelona

(Casa fundada per R. ROCA)

Navalles i Màquines d'afaitar
assegurades
Ganiveteria — Tocador
Taller d'esmolat tota mena d'eines

PLAÇA DEL PI, n.º 3

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS—AUTOTIPIAS

F. CARRERAS CANDI

NARRACIONS
MONTSERRATINES

CONTÉ ENTRE ALTRES:

La roca del Gegant encantat - Lo senyal del Cap de Mort - Lo Cavall Bernat. - Lo Vall-Mal - Lo drama de Sant Miquel - Lo fals ermità de Montserrat - Lo bandoler de Montserrat.

Vol. de 400 pàgs. il·lustrat amb 35 gravats

IMPREMTA ALTÉS

Angels, 22 i 24 Preu: 2 pessetes

Oficina de còpies CASA RENÉ

Reproduccions - Treballs en català - Rapidesa, bon osament i economia
CARRER DE MONTSIÓ, 18, TELÈFON 4525-A - BARCELONA

PARAIGÜES :: OMBRELLES
VANOS
BASTONS

J. CARDÚS

PORTAFERRISSA, 10

BARCELONA

Dolços, dolços, dolços fins
per llepar-vos-hi els deu dits.
La casa més llaminera
la Casa Esteve Riera.

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser

Pa de luxe
RAMBLA DE CANALETES 9111.
TELÈFON A 2766.
CARRER DE MALLORCA 3071 3091
TELÈFON. G. 2.

BARCELONA

**LLÀTZER
DE TORMES**

el clàssic de l'humor
demanu-lo
a totes les llibreries

2 PESSETES

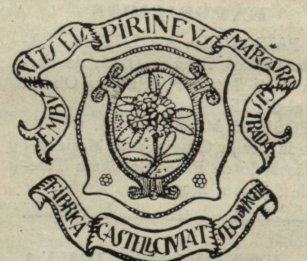
IGNASI FOLCH I TORRES

UNA DONA

NOVEL·LA CONTEMPORÀNIA

A TOTES LES LLIBRERIES

PREU: 3'50 PTES.

A SEU D'URGELL, NÚM. 124
TELÈFON A BARCELONA, NÚM. 2023-A
A SITGES, NÚM. 1383

Fàbrica de Llonganisses, la millor
de la nostra terra.
i Hemeroteca General

Demanu a tot arreu la marca

"ELS PIRINEUS"

Quingles i Escaler

Castellciutat

(Seu d'Urgell)